

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XLIV. Argumentum. Agitur de nomine imponendo filiis, dum è Sacro Fonte levantur. Quænam essent Regulæ antiquorum in imponendis nominibus filiis suis? Exempla Romanorum, Græcorum, ac ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

mus? Circa Casum hunc est distinguendum: Vel scemella nondum est septennis, neque usum rationis est adepta? & in hoc casu absque hæsitacione est lustrali aqua tingenda, ut salutem consequatur æternam, sicut fieri debet cum quocumque parvulo, & infante nondum baptizato. Quod si hæc scemella Turca septennium excedat, usumque habuerit rationis, observandum est; an petierit Baptismum, & voluntatem ostenderit suscipiendi fidem Christianam? nam si hæc voluntas fuerit in ipsa, absque dubio erit baptizanda. At si detrectaverit, & protestata fuerit, se in Turcica religione permanuram non est ei Baptismus conferendus, cum necessaria sit infans suscipiens aut actualis, aut virtualis, aut saltem habitualis, si suscipiens sit adultus; & in hac Turca scemella nulla extat intentio. Quod si ante phrænesim habuisset aliquam inclinationem ad fidem Christianam, & libenter ejus explicationem audiens, signa non levia dedisset voluntatis suæ ad illam amplexandam, & Baptismum suscipiendum; in hoc casu esset baptizanda sub conditione si capax es Sacramenti hujus; ex traditis per Mastrium in *Theolog. Morali disput. 17. num. 43.* Layman. *libr. 5. tract. 1. cap. 6. num. 4.* & Gobatum d. *tract. 2. de Baptismo à num. 293.* & seqq. omnino legendum, ubi eurrenti, sed erudito calamo plures, satisque curiosos casus enunciat, & resolvit circa voluntatem Adultorum baptizandorum.

DECISIO XLIV.

ARGUMENTUM.

Agitur de nomine imponendo filiis, dum è sacro fonte levantur. Quænam essent Regulæ antiquorum in imponendis nominibus filiis suis? Exempla Romanorum, Græcorum, ac Germanorum. Christianis vel imponenda nomina Sanctorum, vel quæ non sint Deorum inanum. Aliæ eruditiones multæ circa nominis impositionem.

SUMMARIUM.

- 1 Nomina prophana an imponenda in baptismo?
- 2 Antiqui imponebant nomina vel suorum majorum, vel ab aliquo eventu.
- 3 Florum & arborum nomina sæpe posita filiis.
- 4 B. Juniperi inobedientia erga S. Franciscum.
- 5 Ritualis Romani monitio ad Parochos circa nomen baptizandorum.
- 6 Nomina falsorum Deorum non imponenda in Baptismo.
- 7 Sanctorum nomina cur imponenda baptizandis?
- 8 Nomen imponere filiis ad quem spectet?
- 9 Pater, & Mater designant nomen filii.
- 10 Hebræorum nomina an imponenda filiis baptizandis?
- 11 Nomen Masculinum, vel Femininum an imponendum sexui incogniti?

Quoniam in baptismo, dum infans regeneratur lavacro Sacro, eidem imponitur Nomen; convenit in præfenti examinare, ac resolvere sequentem difficultatem; Videlicet: An in Sacro lavacro liceat imponere nomen Viri, aut mulieris nondum relatæ in numerum Sanctorum? Pro ma-

jori intelligentia hujus difficultatis præmittere oportet: Primò quòd antiqui ponebant nomina filiis suis vel ab exemplo majorum, seu cognatorum illustrium, tum ut eorum heroica facta imitarentur, tum ut illorum memoria, & gloria in iisdem filiis remaneret superstes; idèò Elisabeth vocanti filium suum Joannem opponebant Judæi: *Quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. Luc. 1. 61.* Vel ab aliquo memorabili eventu. Hinc Romani vocarunt Corvinum à Corvo, qui ei in castris victoriæ omen dedit. Cæsarem à cæsarie, cum qua natus proditur. Caligulam à caliga militari, qua sæpe utebatur. Sic nuncuparunt Pisones, quòd optimè pisæ fererent, Cicerones quia ciceres, Fabios fabas, & Lentuli lentes. Sic appellatus est Servius, quia genitus è Matre serva; Paulus à parva statura, & Torquatus à torque, quem Gallo in pugna detraxit. Ita faciebant Græci, qui nuncuparunt Platonem à latis humeris, Chrysostomum quasi os aureum, Gregorium quasi vigilem, Theodorum quasi donum Dei. Item Germani, & Belgæ, qui vocarunt Fridericum quasi pacis, & fœderis divitem; Lotharium quasi plumbeum cor; Leopoldum quasi Leonis pedes; & alios plures, quos ex probatis auctoribus refert Cornelius à Lapido tom. 1. in *Pentateuchum canon. 17.*

Secundò est præmittendum; quòd sæpè antiqui imponebant filiis suis nomina arborum aut florum. Sufficiat exemplum B. Juniperi unius è primis sociis S. Francisci; nam *Juniperus* vulgò *Ginebro*, est arbuscula, quæ nascitur in locis arenosis, cui prædictus Beatus adeò deditus erat, ut quadam die in ea plantanda occupatus, cum vocatus à S. Francisco non accurrisset, nisi completo opere, Sanctus Pater in pœnam inobedientiæ ejus præcepit arbori ne unquam cresceret, prout factum est, ut narrat Wadingus in *Annal. Minor. Ann. 1222. num. 11.* His prænotatis: Respondetur ad Quæsitum, quòd in Catechismo Romano 1. part. cap. 2. n. 75. & in Rituali Romano à Paulo Quinto approbato, monentur Parochi his verbis: *Et quoniam iis, qui baptizantur, tanquam Dei filii in Christo regenerandis, & in ejus militiam adscribendis, nomen imponitur; curent, ne obscæra, fabulosa, aut ridicula, vel inania Deorum vel impiorum Ethnicorum hominum nomina imponantur; sed potius, quatenus fieri potest, Sanctorum; quorum exemplis fideles ad piè vivendum excitentur, & paternis protegantur.* In Rubr. de Baptismo, in fin. Ex quibus verbis hortatoriis, quàm præceptivis deprehenditur, non esse illicitum in Baptismo imponere nomina Virorum, vel mulierum nondum relatarum ab Ecclesia in albo Sanctorum; dummodò ea nomina non sint obscæra, fabulosa, aut ridicula, vel inania Deorum, aut Ethnicorum impiorum: qualia forent Cæcus, Bacchus, Saturnus, Juno, Venus, Cybele, & similia siquidem consuetudo totius Europæ invaluit, ut frequenter imponantur nomina nullius Sancti, forsitan ad memorandos antiquos Progenitores illius familiæ, qui armis, vel litteris florere: ut sunt Ferdinandus Garzias, Comezius, Urtadus, Sfortia, Pamelius, Marchantius: & hic Patavii habemus plures viros nobiles nominatos in baptismo Variscum, Galeatium, Patarum, Aliducem, Brunorium, Lepidum, Claudiam, Genevam, Pefarenam, Benafudam, Eleonoram, & consimilia nomina, quæ improbanda non esse tenet Gobat de Baptismo d. tract. 2. num. 335. & ego cognovi Vetulam, quæ nominabatur Venus; quam utique proscriptam fecisset Poile-

vin. de Baptism. quest. 25. & jure quidem, cum duplici de causa imponantur nomina Sanctorum; Una ut eorum exempla virtutum baptizatus emulari, & imitari conetur; Altera, ut patrocinium reportet illius Sancti, cujus nomine est decoratus, cui propterea devotionem specialem profiteri, & ei quotidie se commendare docet libellus Doctrinae Christianae, & Casalius de Veter. Sacr. Christian. Ritib. part. 1. cap. 5. de Baptismo pag. 37. ubi quod in Synod. Nicæna Can. 30. Gentilium nomina filiis imponere fuit vetitum; quod docuit etiam S. Jo. Chrysostom. Homil. 2. in cap. 4. Epist. 1. ad Corinth.

Occasione autem hujus quæstioni nonnulla veniunt notanda pro majori Parochorum eruditione, & instructione.

Notandum Primum. Non esse regulam nullam, ad quem spectet imponere nomen baptizandi; sed attendendum morem regionis. Alicubi hoc Jus est Patrino. Raynaud. apud Gobat. d. tract. 2. num. 348. Alibi Parochorum. Marchant. in Candelabr. tract. 2. lect. 6. propos. 2. Apud nos Genitorum; qui ut plurimum reguntur in nomine imponendo, vel à Sancto illius diei, in quo natus est parvulus; vel ab aliquo ex prædefunctis suæ familiæ, cujus memoriam renovare cupiunt, ut diximus in primo præmissio.

Notandum secundum. Apud antiquos Hebræos aliquando officium imponendi nomen fuisse apud Patrem; ut de Sancto Zacharia Patre S. Joannis Baptiste, qui cum esset mutus, postulans pugillarem scripsit, Joannes est nomen ejus. Luc. 1. 63. Et de Lamech, qui imposuit filio suo nomen Noë. Gen. 5. 29. & de Seth, cui cum natus esset filius, eum vocavit Enos. Gen. 4. 26. & ipse Seth hoc nomine fuit vocatus ab Adam. Cognovit quoque adhuc Adam uxorem suam, & peperit Filium; vocavitque nomen ejus Seth. Gen. 4. 25. Et si pluries hoc idem officium usurparetur à Matribus; ut de filiabus Loth testatur Scriptura, dicens: Conceperunt ergo duæ Filie Loth de Patre suo. Peperitque major filium, & vocavit nomen ejus Moab. Minor quoque peperit filium, & vocavit nomen ejus Ammon. Gen. 19. 37. Pariter Lia mater imposuit nomen filiis Ruben, Simeon, Levi, & Juda. Gen. 29. & aliæ plures, de quibus P. Menochius in Oeconom. lib. 2. cap. 3. n. 2.

Notandum Tertium. In usu esse nonnulla nomina Sanctorum Testamenti Veteris, nempe Annam, Elisabeth, Joachim, Joseph, Joannem Baptistam, Adam, Daniel, Jeremiam; alia vero non esse à quovis usurpata; forsitan, ne videantur Christiani Judaizare, vel descendere à Judaismo, quod valde probrosum est, præcipue in Hispania. Gobat d. tract. 2. num. 336. & Quintanadven. tract. 2. singul. 24. n. 6. Observantes, neminem usum fuisse nomine Judæ, in odium proditoris, et si habeamus Sanctum Apostolum hujus nomenclaturæ, quem populus fidelis indicat Thadæum, ut facit Ecclesia in Litanis.

Notandum Quartum. Esse controversiam, an nomen maris, vel nomen feminae sit imponendum proli, cujus sexus non potest discerni; nam aliqui voluerunt, adscribendum esse nomen femininum; ita ratione quia plures nascuntur puellæ, quam pueri; alii vero tenuerunt, imponendum esse nomen viri, quia natura conatur, quod perfectum, & plures feminae eruperunt in sexum masculinum; sed nullus masculus conversus est in feminam. S. Augustin. de Civit. Dei lib. 3. cap. ult. Plinius lib. 7. cap. 4. ita sexus incognitus facillime apparet masculinus, ut cum exemplis comprobatur Traquell. lib. 1. Connubial. à n. 99. & seq. Sotus in 4. sent. dist. 1.

q. 5. art. 2. Vers. Postremum denique Gobat. d. tract. num. 339. & nos dicemus infra. Quod si Confessarii Monialium scire cupiant, quid eis agendum, casu quo Virgo consecrata Deo masculus evaderet post professionem, videant, quæ scripturi sumus infra ad Dubium Octavum De Androgynis, & Hermaphroditis, Decis. 46. num. 8. & quod de iisdem scripsimus in Decisionibus de Penitentia Decis. XLIII.

DECISIO XLV.

ARGUMENTUM.

Explicantur Mysteria omnium, & singularum Cæremoniarum, quæ sunt statuta ab Ecclesia in administratione Sacramenti Baptismi. Item recententur aliæ, dignæ scitu, quæ olim adhibebantur.

SUMMARIUM.

- 1 Cæremoniarum sacrarum in baptismo quarum sint Mysteria?
- 2 Capitulavium quid esset?
- 3 Vestibus albis baptizati induti.
- 4 Vestis alba quot diebus deportata à baptizatis?
- 5 Gossipio albo cur abstergetur caput baptizati unctum chrismate?
- 6 Candela accensa cur detur tangenda baptizato?
- 7 Osculum olim dabatur baptizato.
- 8 Eucharistia statim post baptismum olim porrecta, etiam parvulis sub specie sanguinis. Cur intermissa?
- 9 Crux ad collum appensa jugiter delata à Moysibus.
- 10 Agnei Cerei cur consecrentur à Papa in festis Paschalibus.

A B initio Ecclesiæ, fuerunt per eam statuta plures cæremonia sacra in collatione Baptismi; idcirco nunc oportet declarare: quid significant, tangere nares, & aures saliva, sal ori imponere, & ceteræ cæremonia sacra, quæ in Baptismo solemniter adhibentur? Ex variis responsis doctissimi nostri Cleri; & ex congestis per Hierolexon. Magri in Verb. Baptismus; & per Casalium de Veterib. Sacr. Christ. Ritibus d. part. 1. cap. 5. de Sacram. Baptismi, sequentes explanationes sacrarum cæremoniarum collegi, & hic eas notare volui; ex quarum lectione, quamvis aliquæ non sint in usu, facile est intelligere sensus, & mysteria earundem sacrarum cæremoniarum, quæ in Baptismo ab ecclesia Catholica adhibentur; & quas intra annum explicari convenit per Parochos suis Plebibus, ut majorem venerationem, & devotionem acquirant erga hoc tam necessarium Sacramentum. Itaque Sacerdos exsufflat in faciem infantis; juxta illud: In nomine meo Demonia efficiunt. Marc. 16. scilicet ad fugandos demones, quorum infans reputatur mancipium ob originalem culpam.

Signatur pollice sacerdotali frons, & pectus infantis cum signo Crucis. Ut demones de cætero vereantur pugnare cum Catechumeno. Tertullian. lib. de Resurrect. carnis.

Imponit Sacerdos manum super caput infantis, quia olim lavabantur capita baptizandis in Dominica Palmarum, quæ dicebatur Capitilavium; ob reverentiam futuri Sacramenti. Ibid. lib. 1. Ecclesiæ. offic. cap. 27. de Domin. Palm. Fuit postea prohibita Ann. 813. in Concil. Mogunt. 2. quia aliqui credebant, eam ablutionem esse Sacramentum.

Immittitur Sal benedictum in os baptizandi, ut ejus gustu condimentum sapientiæ percipiat. Hidor Hyspal. lib. 2. de offic. cap. 20. Ut lingua Christiani, quâ